

Sınıf Öğretmeni Adaylarına Göre Geleneksel Çocuk Oyunları

Traditional Children's Games According to Primary School Teacher Pre-services

Mustafa EROL, Sorumlu Yazar, Araştırma Görevlisi Dr.
Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul / Türkiye.
merol@yildiz.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-1675-7070>

Mehmet Umut AKBAKLA, Araştırma Görevlisi.
Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul / Türkiye.
akbakla@yildiz.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-1854-0860>

Nuray KARABIÇAK
Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul / Türkiye.
nuraay2000@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-2410-5590>

ISSN: 1303-880X

e-ISSN: 2667-7504

<http://ded.dem.org.tr>

Makale Türü / Article Type:

Araştırma Makalesi / Research Article

Geliş Tarihi / Received Date: 24.08.2022

Kabul Tarihi / Accepted Date: 29.11.2022

Yayın Tarihi / Published Date: 25.12.2022

Tr/En: Tr

İntihal / Plagiarism: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelendi ve intihal içermediği teyit edildi. / This article has been reviewed by at least two referees and scanned via a plagiarism software.

Atıf/Citation: Erol, M., Akbakla, M. U., Karabiçak, N. (2022). Sınıf öğretmeni adaylarına göre geleneksel çocuk oyunları. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 20 (44), 491-517.
<https://doi.org/10.34234/ded.1166387>

Öz: Bu araştırmanın temel amacı geleneksel çocuk oyunları dersini alan sınıf öğretmeni adaylarının geleneksel çocuk oyunlarına ilişkin görüşlerini belirlemektir. Bu amaç doğrultuda çalışma, nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji deseni ile yürütülmüştür. Araştırmanın katılımcılarını, İstanbul’da bir üniversitede seçmeli geleneksel çocuk oyunları dersini alan ve ölçüt örneklem seçme yöntemi ile belirlenen 10 sınıf öğretmeni adayı oluşturmuştur. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmış ve içerik analizi ile çözümlenmiştir. Elde edilen bulgular incelendiğinde sınıf öğretmeni adayları geleneksel çocuk oyunlarının değer eğitimi, beceri gelişimi, eğitsel işlev ve somut olmayan kültürel mirasa katkı sağladığını ifade etmişlerdir. Bu doğrultuda araştırmanın verileri geleneksel çocuk oyunlarının içerdiği değerler, geleneksel çocuk oyunlarının kazandırdığı beceriler, geleneksel çocuk oyunlarının eğitsel işlevi ve geleneksel çocuk oyunlarının somut olmayan kültürel mirasa katkısı şeklinde tema olarak sunulmuştur. Elde edilen temalar bulgular kısmında öğretmen adayları ifadelerinden bire bir alıntılarla desteklenmiştir. Çalışmanın bulguları dikkate alındığında geleneksel çocuk oyunlarının eğitim ortamlarında kullanılmasının önemli olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel Çocuk Oyunları, Kültürel Miras, Değerler ve Beceriler, Sınıf Öğretmeni Adayları

&

Abstract: The main purpose of this research is to determine the views of prospective classroom teachers who take traditional children’s games seriously. For this purpose, the phenomenological design, one of the qualitative research designs has been utilized in the study. The participants of the research consisted of 10 primary school teacher candidates who took the elective traditional children’s games course at a university in Istanbul and were determined by the criterion sampling method. The data were collected through a semi-structured interview form prepared by the researchers and analyzed by content analysis. When the findings were examined, the prospective classroom teachers stated that traditional children’s games contributed to value education, skill development, educational function, and intangible cultural heritage. In this direction, the research data were presented through themes in the form of the values that traditional children’s games contain, the skills that traditional children’s games gain, the educational function of traditional children’s games, and the contribution of traditional children’s games help to grow, intangible cultural heritage.

The themes obtained were supported by one-to-one quotations from the statements of the pre-service teachers in the findings section. Considering the findings of the study, it can be said that it is important to use traditional children's games in educational environments.

Keywords: Traditional Children's Games, Cultural Heritage, Values and Skills, Primary School Teacher Pre-services

(The Extended Abstract is at the end of the article)

Giriş

Oyun, sosyal hayat için önemli olan bilgi ve becerilerin, çocuk tarafından özümsemesinde ve çocukların sosyal olarak öğrenmelerinde önemli bir unsurdur. Bu açıdan oyun ortamları bilişsel, duyuşsal, fiziksel, sosyal gelişim basamakları gibi dil gelişiminin sağlıklı bir şekilde gerçekleşmesi içinde önemli bir eylemdir (Sevinç, 2004). Marshall'a (2009) göre çocuğu yetişkinliğe hazırlamada en etkili süreç oyunlardır. Çünkü oyun oynama çocuğun öğrenmesinde kritik bir rol oynamaktadır (Krentz, 1998). Oyunların, çocukların ihtiyaç duydukları birtakım becerilerin gelişiminde rol oynamasının yanı sıra Aypay'a (2016) göre geleneksel oyun, çocuğa kültür aktarımının sağlanması içinde önemli bir role sahiptir. Aynı zamanda oyun, çocuğun kendini tanıması açısından da işlevsel bir rolü yerine getirir. Çocuğun kendisine has özellikleri diğerlerinin özelliklerinden ayırmasını sağlayan oyun bir takım etik değerlerin ve sosyal hayattaki bazı kuralların çocuğa aktarımı açısından da kilit bir rol oynar (Huizinga, 1995). Oyun ortamlarında kazanılan deneyimler çocukların gerçek yaşamlarına transfer edilerek kalıcı öğrenmelere de destek olabilmektedir (Er ve Karadeniz, 2021). Oyunun bu özellikleri dikkate alındığında Piaget'in oyunu çocukluğun en önemli eseri şeklinde tanımlamasına şaşırılmaması gerekir (Glenn, Knight, Holt ve Spence, 2012).

Geleneksel çocuk oyunları bahçe veya sokak gibi açık alanlarda oynanabileceği gibi okulda ya da evde de oynanabilmektedirler. Bu oyunlar sayesinde çocuklar rol model olmayı, birlikte organize olma becerisi kazanmayı, aralarında herhangi bir konuda tartışmayı ve kendilerine demokratik olarak lider seçmeyi öğrenirler (Petrovska, Sivevska ve Cackov, 2013). Bu açıdan bakıldığında geleneksel oyunların sadece eğlence için oynanmadığı söylenebilir (Madondo & Tsikira, 2021).

Her toplum gelenek, görenek ve kültürlerini bir şekilde yeni nesle aktarmak için ve çocuklara birtakım beceriler kazandırmak için geleneksel oyunlar ortaya çıkarmışlardır. Önceki nesiller tarafından sıklıkla oynanan ve çocukluk hayat-

larının önemli bir kısmını oluşturan geleneksel çocuk oyunları günümüzde nadiren oynanır hale gelmişlerdir. Günümüz ebeveynleri geleneksel oyunlara aşına olsalar dahi çocukları için bu durum geçerli değildir. Oysa geleneksel oyunlar birçok insanın hayatında iz bırakmışlardır ve birçok açıdan önemlidirler. Küçükken oynadığımız oyunlar düşünüldüğünde çocukların akşam eve gitmek istememesi bu durumun göstergesidir. Ayrıca geleneksel oyunlar için çoğunlukla kullanılacak materyallere herhangi bir masraf yapılması gerekmez ve bu oyunları yaşı kaç veya cinsiyeti ne olursa olsun herkes oynayabilir (Kovačević & Opić, 2014).

Oyunların kültürel iletişim açısından önemi büyüktür. Oyun hem kültürün bir ürünüdür hem de kültürü içerisinde taşımaktadır. Geleneksel oyunlar geçmiş kuşakların çocuklara kültür aktarımı yapmasının bir yolu olarak görülebilir (Ghipit ve diğ., 2017). Oyun hem sözlü hem de sözsüz olarak geçmiş kültürü yeni nesle taşır ve nesillerce oynanarak süregelir. Bu süreçte oyunlar donmuş ve kalıplaşmış şekilde kalmazlar ve her nesilden bir şeyler almaya devam ederler bu yönleri sebebiyle geleneksel çocuk oyunları donmuş kalıplaşmış bir kültürü temsil etmez aksine nesilden nesile hayatını sürdüren ve yaşamına devam eden bir kültürü ortaya koyar. Bu yönüyle çocuğun kültürü tanınmasına, denemesine ve benimsemesine sebebiyet verir (Özdemir, 2006).

Yukarıda ifade edilen bağlam ve ilgili alan yazın incelendiğinde (Aliyeva, 2008; Fırat, 2013; Isenberg ve Quisenberry, 2002; Soute, Markopoulos ve Magielse, 2010; Savaş ve Gülüm, 2014; Kumar ve Lightner, 2007; Toksoy, 2010; Turan, Gözler, Turan, İncetürkmen ve Meydani, 2020) oyun ve geleneksel çocuk oyunlarının çocuklara birçok yönden katkı sağladığı söylenebilir. Bu katkıları, çocukları sosyal duygusal açıdan destekleme (Lavega, Alonso, Etxebeste, Lagardera, & March, 2014; Lestari ve Prima, 2017), çocukların sosyal becerilerini geliştirme (Handayani, 2017; Lusiana, 2012; Ramayenda, 2020) çocukların sosyal uyumunu geliştirme (Putri, 2013), sosyal etkileşimi artırma (Perdani, 2014), çocukların sayısal becerilerine odaklanma ve bilişsel gelişimlerini destekleme Kurniati (2006), kültür aktarımına destek olma ve çocukların kendi kültürlerini öğrenmelerini sağlama (Aypay, 2016; Huizenga, Ten Dam, Voogt ve Admiraal, 2017; Nyota ve Mapara, 2008) olarak sıralamak mümkündür. Ayrıca geleneksel çocuk oyunları öğrencilerin içsel ve dışsal motivasyonlarının sağlanmasında önemli bir faktör olduğu belirlenmiştir (Trajkovik, Malinovski, Vasileva-Stojanovska ve Vasileva, 2018). Bu katkılar sıralandığında bu araştırmada temel eğitim döneminin en önemli parçasını oluşturan sınıf öğretmeni adaylarının görüşleri önemli görülmektedir. Bu oyunları anlama, öğretimde kullanma ve oyunların sağladığı faydalardan yararlanma adına öğretmen görüşleri önemlidir. Bu açıdan

araştırmada geleneksel çocuk oyunları dersini alan sınıf öğretmeni adaylarının geleneksel çocuk oyunlarına yönelik görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırmada, geleneksel çocuk oyunları dersini alan sınıf öğretmeni adaylarının geleneksel çocuk oyunlarına yönelik görüşlerini belirlemek adına nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji kullanılmıştır. Fenomenoloji deneyimleri, kavramları, olayları, durumları incelemek ve açıklamak amacıyla sosyal bilimlerde kullanılmaktadır (Sönmez ve Alacapınar, 2016). Deneyimin kendisine ve bir şeyi deneyimin nasıl bilinçliliğe dönüştürdüğüne vurgu yapmayı amaçlayan fenomenoloji, günlük deneyimlerimizin anlamı ve doğası hakkında derinlemesine bir anlayışı elde etmeyi amaçlar (Merriam, 2009). Bu nedenle fenomenoloji, katılımcıların deneyimlerine odaklanması bakımından araştırma kapsamında tercih edilmiştir.

Araştırmanın Katılımcıları ve Kapsamı

Bu çalışmanın katılımcılarını İstanbul’da bir üniversitede öğrenim gören ve geleneksel çocuk oyunları dersini alan sınıf öğretmen adayları oluşturmaktadır. Bu katılımcılar ölçüt örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Ölçüt örnekleme, yapılacak olan araştırmada araştırmanın amacına yönelik olarak literatür kriterlerine uygun örneklem türüdür (Marshall ve Rossman, 2014). Patton’a (2015) göre kritik durumlar bilgi verme açısından zengin olmalarından dolayı ölçüt örnekleme kaynağı oluşturabilmektedir. Bu çalışmanın kritik durumu geleneksel çocuk oyunları dersini alan sınıf öğretmen adaylarıdır. Araştırmanın katılımcılarına ilişkin ayrıntılı veriler aşağıda Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1: Katılımcılara İlişkin Demografik Bilgiler

Katılımcı Kodu	Yaş	Cinsiyet	Sınıfı	Çocukken En Çok Oynadığı Geleneksel Çocuk Oyunu	Çocukluğunu Geçirdiği Yer
K-1	20	Erkek	2. sınıf	Topal Tavuk	Köy
K-2	20	Erkek	2. sınıf	Dalye	Köy
K-3	21	Kadın	2. sınıf	Beş taş	Köy
K-4	21	Kadın	3. sınıf	İstöp	Şehir
K-5	22	Erkek	3. sınıf	Ortada Sıçan	Şehir

K-6	21	Kadın	3. sınıf	Kös	Şehir
K-7	22	Erkek	3. sınıf	Çelik Çomak	Köy
K-8	23	Erkek	4. sınıf	Yakar Top	Şehir
K-9	24	Kadın	4. sınıf	Saklambaç	Köy
K-10	23	Kadın	4. sınıf	Yakar Top	Köy

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan sınıf öğretmeni adaylarının demografik bilgileri görülmektedir. Tabloya göre öğretmen adayları çocukken en çok yakar top, istop, dalye vb. gibi oyunları oynadıkları görülmektedir. Ayrıca öğretmen adaylarının çocukluklarını geçirdikleri yer olarak ifade ettikleri şehir il veya ilçe merkezini, köy ise il ve ilçe merkezi dışındaki yerleri kapsamaktadır.

Veri Toplama Aracı

Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme, araştırmacı tarafından önceden belirlenmiş soruların sorulduğu ve veri toplama sürecinde araştırmacıya farklı sonda sorular sorma olanağı sağladığı görüşme yöntemidir (Merriam, 2009; Patton, 2015). Görüşme formu geliştirme sürecinde ilgili alanyazın incelenmiş 11 görüşme sorusu hazırlanmıştır. Hazırlanan görüşme soruları 2 sınıf öğretmeni, 4 Türkçe ve sınıf eğitimi alanında doktoralı akademisyen akademisyenlere uzman görüşü almak için gönderilmiştir. Uzmanlardan gelen dönütler sonucunda bazı sorular değiştirilmiş ve 2 soru çıkarılarak 4 sınıf öğretmeni adayı ile pilot uygulama yapılmıştır. Uygulama sonrası soruların anlaşılabilirlik durumu araştırmacılar tarafından tekrar kontrol edilerek son hali verilmiştir. Formun son halinde açık uçlu 9 soru yer almaktadır (Örneğin; “Geleneksel çocuk oyunları eğitim ortamlarında kullanılabilir mi? Açıklayabilir misiniz?”).

Verilerin Toplaması

Araştırmada veriler yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmıştır. Bu teknikte görüşülen bireyler, görüşme esnasında soruları sorgulayan ve yanıtlayan pozisyonundadır (Sönmez ve Alacapınar, 2016). Araştırmanın doğasına uygun olarak görüşme esnasında veri çeşitliliğini artırmak ve katılımcıların görüşlerini detaylandırmak için sonda sorular eklenmiştir. Sondalar, konuyu detayları ile ilgili daha fazla soru sormak, konuyu daha iyi açıklamalarını istemek veya iyi örnekler almak üzere düzenlenebilir (Merriam, 2009). Araştırma için görüşmeler katılımcıların uygun ve gürültüsüz ortamlarda birbirini gerçekleştirilmiştir. Katılımcılardan izin alınarak yapılan görüşmeler

ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmıştır. Katılımcılarla yapılan görüşmeler ortalama 25 dakika sürmüştür. Görüşmeler araştırmacılar tarafından bizzat yürütülmüş olup, üçüncü bir kişi çalışmada yer almamıştır. Araştırmanın verileri toplanırken sosyal mesafe, maske ve temizlik kurallarına uyulmuştur. Bütün katılımcılar görüşme sürecinde maske takmış, katılımcı ile araştırmacı arasında en az iki metre olmasına da özen gösterilmiştir. Ayrıca katılımcılar arasında Covid-19 teşhisi konan (pozitif) veya temaslı hasta bulunmamaktadır.

Verilerin Analizi

Araştırma sürecinde yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. İçerik analizi nitel metinlerin tekrar eden kelimeler ve temalar doğrultusunda taranması ve hacimli olan nitel materyali alarak anlamlarını belirlemeye yönelik herhangi bir nitel veriye indirilmesi ve anlamlandırması gibi ifade edilmektedir (Patton, 2015). İçerik analizi doğrultusunda ilk olarak verilerin tamamı okunmuş, izlenmiş ve bu işlem tekrar tekrar uygulanmıştır. İkinci aşamada veriler kodlanmış ve birbiri ile ilgili kodlar ilişkilendirilerek temalara ulaşılmıştır. Araştırmada katılımcıların kimlikleri belirtilmemiş “K” ile kodlanarak sunulmuştur. Örneğin; “K-1” 1. katılımcıyı, ... “K-10” ise 10. katılımcıyı temsil etmektedir.

Güvenilirlik ve Geçerlilik

Tablo 2: Çalışmanın Geçerlik ve Güvenirliği İçin Alınan Önlemler

Geçerlilik ve Güvenilirlik Türü	Yapılan İşlemler
İç Geçerlik (İnandırıcılık)	<ul style="list-style-type: none"> • Uzun süreli etkileşim • Çeşitleme • Uzman incelemesi
Dış Geçerlik (Aktarılabildik)	<ul style="list-style-type: none"> • Ayrıntılı betimleme
İç Güvenirlik (Tutarlılık)	<ul style="list-style-type: none"> • Araştırmanın tüm aşamalarının deneyimli bir uzmana incelettirilmesi • Kod ve temaların farklı araştırmacılar tarafından incelenmesi
Dış Güvenirlik (Teyit edilebilirlik)	<ul style="list-style-type: none"> • Verilerin ses kayıt cihazı ile kaydedilmesi

Tablo 2’ye göre; araştırmanın veri toplama ve veri analizi sürecinde yapılan geçerlilik ve güvenilirlik işlemleri verilmiştir. Araştırmada iç ve dış geçerlilik ve güvenilirliğin sağlanmasına ilişkin veriler tabloda açıklanmıştır. Ayrıca katılımcılardan elde edilen verilerin doğrulanmasını sağlamak için veri kaynağı ve araştırmacı üçgenlemesi (Stake, 2010) kullanılmıştır. Araştırmacı üçgenlemesi sayesinde tüm araştırmacılar verileri yakından incelemiştir. Ayrıca araştırmacının yanlılığını belirt-

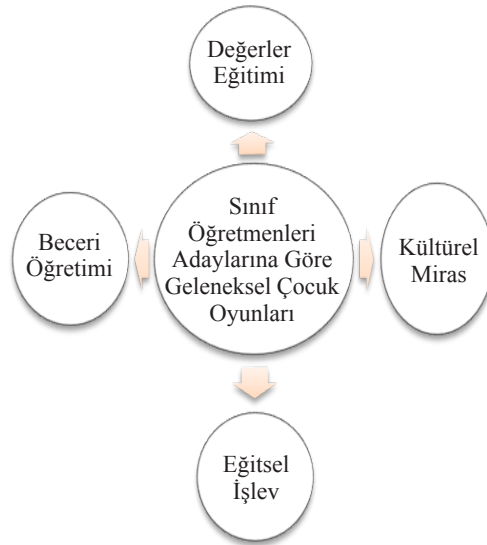
mesi (araştırmacılar verilerin toplanmasında ve çözümlenmesinde bir araç görevi üstlenmişlerdir), araştırma verilerinin farklı bir araştırmacı tarafından da kontrol edilmesi (görüş birliği) gibi inanılırlık geçerliliğini gösteren noktalara dikkat edilmiştir. Ayrıca forma ilişkin kodlayıcılar arası uyum Miles & Huberman'ın (1994) formülü ile incelenmiş ve uyum .85 olarak belirlenmiştir.

Etik Kurul Bilgileri

Çalışmaya başlamadan önce etik kurul izinleri alınmıştır. Bu çalışmanın etik kurul izinleri “Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları” kurulu tarafından verilmiştir (Toplantı Tarihi: 25.01.2022; Toplantı No: 2022.01).

Bulgular

Sınıf öğretmeni adaylarının, geleneksel çocuk oyunlarına ilişkin görüşleri dört tema çerçevesinde açıklanmıştır. Bu temalar, geleneksel çocuk oyunlarının taşıdığı değerler, geleneksel çocuk oyunlarının kazandırdığı beceriler, geleneksel çocuk oyunlarının eğitsel işlevleri, geleneksel çocuk oyunlarının somut olmayan kültürel mirasa katkısı olarak belirtilebilir.

Şekil 1. Sınıf Öğretmeni Adaylarına Göre Geleneksel Çocuk Oyunları

Sınıf öğretmeni adayları geleneksel çocuk oyunlarına ilişkin görüşlerinden elde edilen temalar Şekil 1’de sunulmuştur. Aşağıda bu temalara ilişkin veriler öğretmen adayı ifadelerinden alıntılarla desteklenerek sunulmuştur.

Geleneksel Çocuk Oyunlarının Taşıdığı Değerler

Bu tema çalışma grubunda bulunan öğretmen adaylarının görüşleri bağlamında elde edilen veriler çerçevesinde oluşturulmuştur. Aşağıdaki Tablo 3’te öğretmen adaylarının görüşleri bağlamında oluşturulan temanın özet verileri verilmiştir.

Tablo 3: Sınıf Öğretmeni Adaylarına Göre Geleneksel Çocuk Oyunlarının Taşıdığı Değerler

Tema	Kodlar	Görüş Belirten Öğretmen Adayları	f
Geleneksel Çocuk Oyunlarının Taşıdığı Değerler	Yardımsızlık	K-7, K-4, K-8, K-6, K-9, K-3, K-2, K-1, K-5, K-10	10
	Dayanışma	K-7, K-1, K-4, K-8, K-9, K-6, K-3, K-2, K-10, K-5	10
	Paylaşma	K-2, K-6, K-3, K-7, K-10, K-5, K-1	7
	Dürüstlük	K-5, K-6, K-9, K-3, K-8, K-1	6
	Dostluk	K-5, K-7, K-1, K-3, K-4, K-6, K-8, K-9	8
	Hoşgörü	K-1, K-7, K-6	3
	Vatansızlık	K-3, K-4	2
	Adil olma	K-5, K-7, K-2, K-4	4
	Şefkat	K-2	1
	Ahlaklı olma	K-6, K-5, K-7, K-9	4
	Rekabet	K-8, K-4, K-6, K-9, K-10, K-1, K-2,	7
	Merhamet	K-10, K-5	2
	Fedakârlık	K-7, K-4, K-2, K-3	4
	Alçakgönüllülük	K-4, K-1	2
	Sevgi	K-4, K-1, K-6	3
	Saygı	K-7, K-4, K-1, K-3	4
	Sabır	K-7	1
	Güven	K-9, K-2, K-5, K-6, K-7	5
	Sorumluluk	K-7, K-4, K-8	3
	Samimiyet	K-7, K-4, K-10	3
Özgürlük	K-2, K-9	2	
Cesaret	K-7,	1	
Doğruluk	K-4, K-1	2	

Sınıf öğretmeni adayları geleneksel çocuk oyunlarının içerisinde birçok toplumsal ve sosyal değer olduğunu ifade etmişlerdir. Onlara göre geleneksel çocuk oyunları toplumun yapısını oluşturan ve toplumsallaşmayı sağlayan birçok değer de içerisinde taşımaktadır. Öğretmen adaylarının görüşleri incelendiğinde, geleneksel çocuk oyunlarının birtakım değerler taşıdığını ifade

ettikleri belirlenmiştir. Bu değerleri yardımseverlik, paylaşma, dürüstlük, dostluk, hoşgörü, vatanseverlik, adil olma, şefkat, ahlaklı olma, rekabet, merhamet, fedakârlık, alçakgönüllülük, dayanışma, sevgi, saygı, güven, sorumluluk, samimiyet, özgürlük, cesaret vb. şeklinde sıralamak mümkündür. Geleneksel çocuk oyunları bu değerleri çocuklara doğrudan veya dolaylı yaşantılar sunarak aktarmaktadır. K-4'ün “*geleneksel çocuk oyunları barındırdığı değerler bakımından ilkökul eğitiminde rahatlıkla kullanılabileceğini düşünüyorum*” ifadesi bu durumu destekler niteliktedir. Bu yargıları destekleyen bazı öğretmen adayları ifadeleri şu şekildedir;

K-5 “*Geleneksel çocuk oyunlar çocuklara adil olma, hakkı gözetme, kaybetmeyi öğretme, dürüst davranma, dost olmayı öğretme, grupla birlikte çalışma gibi çeşitli değerleri doğrudan yaşantı sunarak kazandırabilir. Bu oyunların içerisinde bu değerler doğal olarak bulunur.*”

K-7 “*Oyuna sayışma ile başlanması sonrasında sırayla topun atılması oyunlularında saygı ve adaleti geliştirir. Taşların başındaki oyuncular sorumluluk alarak orada diğer grup arkadaşlarını temsil etmektedir. Böylelikle kendine güven, sorumluluk, fedakârlık ve cesaret değerleri gelişim gösterebilir. Ortak bir şekilde hareket edebilme, devrilen taşları beraber dizebilme davranışları disiplin, uyum, dayanışma, yardımlaşma, samimiyet, arkadaşlık değerlerinin gelişimine katkı sağlar. Oyun sırasında arkadaşlarının başına gelen durumları gözlemleme davranışı empati duygusunun içselleştirilmesine yardımcı olurken kazanmak için azim, sabır ve kararlı olma değerleri onur duyma gibi değerleri de beraberinde getirir.*”

K-4 “*Geleneksel çocuk oyunları birçok değeri barındırmaktadır. İçerisinde doğruluk, yalan söylememe, alçakgönüllü olma, fedakârlık, yardımseverlik, samimiyet, sorumluluk, sevgi, saygı gibi birçok değer olduğunu söyleyebilirim. Bu değerleri de çocuklara yaşantı katarak kazandırmaktadır.*”

Yukarıda öğretmen adayları görüşleri bağlamında geleneksel çocuk oyunlarının taşıdığı değerler açıklanmıştır. Öğretmen adaylarına göre geleneksel çocuk oyunlarının kazandırdığı beceriler ise aşağıda açıklanmıştır.

Geleneksel Çocuk Oyunlarının Kazandırdığı Beceriler

Öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda bir diğer tema geleneksel çocuk oyunlarının kazandırdığı beceriler olarak açıklanmıştır. Bu tema ilişkin özet bilgiler aşağıda Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4: Sınıf Öğretmeni Adaylarına Göre Geleneksel Çocuk Oyunlarının Kazandırdığı Beceriler

Tema	Kodlar	Görüş Belirten Öğretmen Adayları	f
Geleneksel Çocuk Oyunlarının Kazandırdığı Beceriler	Arkadaşlık	K-9, K-4, K-8, K-6, K-3, K-2, K-1, K-5, K-10	9
	İletişim	K-1, K-4, K-8, K-9, K-6, K-3, K-2, K-10, K-5	9
	Empati kurma	K-2, K-6, K-9, K-1, K-5, K-7, K-8, K-10, K-4	9
	Bir gruba katılma	K-9, K-1, K-3, K-7, K-8, K-6	6
	Dinleme	K-5, K-7, K-9	3
	Konuşma	K-1, K-4, K-6, K-2	4
	İş birliği	K-9, K-2, K-10, K-5, K-8, K-1, K-3, K-4, K-6	9
	Soru sorma	K-5, K-7, K-2	3
	Sosyal problem çözme	K-1	1
	Yenilikçi düşünme	K-2, K-1	2
	Yaratıcı düşünme	K-2, K-1, K-8	3
	Sırasını bekleme	K-10, K-4, K-2	3
	Eleştirel düşünme	K-2, K-4	2
	Karar verme	K-4, K-1,	2
	Takım çalışması	K-10, K-1, K-8, K-7, K-6, K-3	6
	Analitik düşünme	K-2, K-1, K-9, K-8, K-4	5
	Girişimcilik	K-7, K-4, K-2	3
	Değişim ve sürekliliği algılama	K-9, K-6	2
	Kurallara uyma	K-7, K-4, K-1	3
	Gözlem	K-7, K-4, K-10	3
Öz yönetim	K-2, K-9, K-5	3	
Pratik düşünme	K-2	1	
Kültürel değerleri tanıma	K-4, K-1	2	

Sınıf öğretmeni adaylarına göre geleneksel çocuk oyunları sosyal ve bireysel becerileri de çocuklara kazandırması bakımından önemlidir. Onlara göre geleneksel çocuk oyunlarının eğitim ortamlarında kullanılması ile arkadaşlık, iletişim, empati kurma, bir gruba katılma, dinleme, konuşma, iş birliği, soru sorma, sosyal problem çözme, yenilikçi düşünme, yaratıcı düşünme, sırasını bekleme, eleştirel düşünme, karar verme, takım çalışması, analitik düşünme, girişimcilik, değişim ve sürekliliği algılama, kurallara uyma, gözlem, öz yönetim, kurallara uyma, kültürel değerleri tanıma gibi birçok sosyal duygusal, bilişsel ve psikomotor beceri çocuklara kazandırabilir. Öğretmen adayları özellikle geleneksel çocuk oyunlarının arkadaşlık ilişkilerini olumlu yönde etkileyeceğini ifade etmişlerdir. Çünkü geleneksel çocuk oyunlarında çocuklar aktiftir ve arkadaşları ile birebir etkileşim halindedir. Öğretmen adayları özellikle pandemi sürecinde sosyal ilişkilerin azalmasının olum-

suz sonuçlarının geleneksel çocuk oyunları etkinlikleri ile azaltılabileceğini ifade etmişlerdir. K-6'nın "geleneksel çocuk oyunları ile pandemi sürecinin baltaladığı sosyal ilişkiler yeniden kazandırılabilir" ifadesi bu durumu destekler niteliktedir. Bu yargıları destekleyen bazı öğretmen adayı ifadeleri şu şekildedir;

K-1 "Oyun oynanırken oyuncularının, birlikte oyun oynamaktan dolayı zevk almaları, birbirlerini sevmeleri, iletişim kurmaları sosyal becerilerini geliştirir. Sürekli iletişim halinde olmak topluluk karşısında kendini ifade edebilme yetisini artırır ve sosyalleştirir. Tekerleme ile sayışma yapılması dil becerilerini geliştirir. Kız ve erkeklerin birlikte oynuyor olması ise cinsiyet ayrımını engelleyerek sosyalleşmelerine katkı sağlar".

K-9 "Geleneksel çocuk oyunları çocukların arkadaşlık ilişkilerini olumlu etkiler. Özellikle pandemi döneminde maruz kaldığımız yasaklamalar ve kısıtlamalar çocukları kötü etkiledi. Bunun sonuçlarını en aza indirmek için ben öğretmen olsam bu oyunlardan yararlanırdım. Çünkü arkadaşlık, dostluk, iş birliği, birliktelik, beraber olma gibi beceriler bu yolla daha kolay kazandırılabilir".

K-2 "Bu oyunlar öğrencilere birlikte yaşama alışkanlığı kazandırdığı gibi sosyal olarak karşılaştıkları problemlere de yaratıcı, eleştirel ve yenilikçi fikirler üretmelerine yardımcı olunmaktadır. Ayrıca öngörü, dikkat, odaklanma ve konsantrasyon becerisi topu atma, taşları dizme, ebenin topla vurma aşamalarında karşınıza çıkarken hızlı hareket etmeyle birlikte pratik düşünme becerisi de eş zamanlı olarak gelişir. Karşılaşılan bir problemde analitik düşünmeyle çözüme ulaşılabilir".

Yukarıda öğretmen adayları görüşleri bağlamında geleneksel çocuk oyunlarının çocuklara kazandırdığı beceriler açıklanmıştır. Öğretmen adaylarına göre geleneksel çocuk oyunlarının eğitsel işlevleri ise aşağıda sunulmuştur.

Geleneksel Çocuk Oyunlarının Eğitsel İşlevleri

Öğretmen adayları geleneksel çocuk oyunlarının eğitsel olarak çocuklara birçok yönden katkı sağladığını ifade etmişlerdir. Bu eğitsel işlevlere yönelik öğretmen adayı görüşleri aşağıda Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5: Sınıf Öğretmeni Adaylarına Göre Geleneksel Çocuk Oyunlarının Eğitsel İşlevleri

Tema	Kodlar	Görüş Belirten Öğretmen Adayları	f
Geleneksel Çocuk Oyunlarının Eğitsel İşlevleri	Dil becerilerini destekleme	K-8, K-6, K-9, K-3, K-2	5
	Matematiksel becerileri destekleme	K-8, K-9, K-6, K-3, K-2	5
	Okuma ve yazma becerilerini destekleme	K-5, K-1, K-3	3
	Sosyal duygusal öğrenmeyi destekleme	K-8, K-4, K-6	3
	Akademik başarı	K-8, K-2, K-7, K-10	4
	Bilişsel öğrenmelere katkı sağlama	K-8, K-4, K-7, K-10	4
	Sayma becerilerini destekleme	K-3, K-2, K-6	3
	Çocukların güçlü ve zayıf yönlerini belirleme	K-5, K-7	2
	Derse karşı motivasyon ve ilgi oluşturma	K-4, K-5, K-9	3
	Derse katılımı artırma	K-8	1
	Gelişimi ve öğrenmeyi destekleme	K-4, K-1	2
	Çocukları hayata hazırlama	K-10	1
	Metaboliş	K-4, K-1	2

Sınıf öğretmeni adayları geleneksel çocuk oyunlarının içerisinde birçok eğitsel boyutu olduğunu da belirtmişlerdir. Çünkü geleneksel çocuk oyunları çocukları hayata hazırlamakla eğitsel bir amaç taşımaktadır. Onlara göre geleneksel çocuk oyunlarının dil becerilerini destekleme, matematiksel becerileri destekleme, okuma ve yazma becerilerini destekleme, sosyal duygusal öğrenmeyi destekleme, bilişsel öğrenmelere katkı sağlama, sayma becerilerini destekleme, çocukların güçlü ve zayıf yönlerini belirleme, akademik başarıyı artırma, derse karşı motivasyon ve ilgi oluşturma, derse katılımı artırma, gelişimi ve öğrenmeyi destekleme ve çocukları hayata hazırlama gibi çeşitli eğitsel işlevleri vardır. Bu yargıları destekleyen öğretmen adayları ifadeleri şu şekildedir;

K-8 “*Geleneksel çocuk oyunları öğrencilerin matematik becerilerinin, dil becerilerinin, sosyal ve duygusal gelişimlerinin ve akademik becerilerinin gelişmesine fırsat sağlayabilir. Yeter ki öğretmen yerinde ve etkili olarak kullanılabilirsin.*”

K-4 “*Öğrencilerin dikkat, motive olma ve başarı gibi becerileri çeşitli geleneksel oyunlarla desteklenebilir. Çünkü bu tarz oyunlar çocukların iş birliği çerisinde birlikte zaman geçirdiği sosyalleşme fırsatı sağlayan oyun gruplarındandır.*”

K-6 “*Geleneksel çocuk oyunları, grupta ya da eşli olarak oynandığı için çocukların güven, bağlılık, korku, dostluk, düşmanlık, iş birliği, problem çözme, kazanma, kaybetme gibi pek çok sosyal duygusal tepkiyi öğrenmelerine katkı sağlamaktadır.*”

Yukarıda öğretmen adayları görüşleri bağlamında geleneksel çocuk oyunlarının eğitsel işlevleri açıklanmıştır. Öğretmen adaylarına göre geleneksel çocuk oyunlarının somut olmayan kültürel mirasa katkısı ise aşağıda sunulmuştur.

Geleneksel Çocuk Oyunlarının Somut Olmayan Kültürel Mirasa Katkısı

Öğretmen adayları geleneksel çocuk oyunlarının somut olmayan kültürel mirasa da katkı sağladığını ifade etmişlerdir. Bu ifadeleri aşağıda Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6: Sınıf Öğretmeni Adaylarına Göre Geleneksel Çocuk Oyunlarının Somut Olmayan Kültürel Mirasa Katkısı

Tema	Kodlar	Görüş Belirten Öğretmen Adayları	f
Geleneksel Çocuk Oyunlarının Somut Olmayan Kültürel Mirasa Katkısı	Yerel kültüre ait taşıdığı izler	K-10, K-5, K-3, K-2, K-7, K-9, K-1, K-6	8
	Oyun oynama şekli	K-7, K-8, K-10, K-5, K-1, K-4, K-9	7
	Oyunların anlatım biçimleri	K-5, K-1, K-4, K-9, K-2	5
	Taşıdığı temsiller ve oyunda	K-5, K-9, K-6	3
	Barındırdığı kültürel değerler	K-5, K-7	2
	Kullanılan malzemeler	K-8, K-5	2

Sınıf öğretmeni adayları geleneksel çocuk oyunlarının somut olmayan kültürel mirasa da katkı sağladığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Onlara göre geleneksel çocuk oyunları içerisinde yerel kültüre ait izler bulunmaktadır. Çünkü oyunların oynama şekli, yerel kültüre ait taşıdığı izler, oyunların anlatım biçimleri, taşıdığı temsiller, barındırdığı kültürel değerler ve oyunda kullanılan malzemeler somut olmayan kültürel mirasın gelecek kuşaklara aktarılmasında önemli bir rol oynayabilir. K-3’ün “*geleneksel çocuk oyunları kültürel mirasımızın gelecek nesillere aktarılmasında bir araç işlevi görebilir*” ifadesi bu durumu destekler niteliktedir. Bu yargıları destekleyen bazı öğretmen adayları ifadeleri ise şu şekildedir;

K-10 “*Kültürümüzün en temel dinamikleri toplumsal hayatta kendini göstermektedir. Özellikle geleneklerimiz düğün, ölüm ve eğlence törenlerimiz kültürümüze dolayısıyla kültür mirasımıza önemli katkı sağlamaktadır. Bu kültürel miras çeşitli yollarla geleceğe aktarılmaktadır. Geleneksel çocuk oyunlarında bunlardan biri olduğunu düşünüyorum. Çünkü bu oyunların içerisinde toplumu yansıtan gelenek ve göreneklerin izleri vardır.*”

K-8 “*Somut olmayan kültürel miras kuşaktan kuşağa aktarılan, yaşatılan, ortak bellektir. İnsanların sosyalleşip iletişim kurduğu ilk alan çocuk oyunlarını oynadıkları alan olarak düşünülebilir. Bu alan coğrafyalarını ve kültürel geçmişlerini yansıtır. Oyun esnasında kullanılan malzemeler yaşanılan coğrafyayı, ekonomilerini; insanların birbirleri ile olan ilişkileri ise adetlerini, gelenek ve göreneklerini bizlere aktarır.*”

K-5 “*Geleneksel çocuk oyunları somut olmayan kültürel mirasın gelecek kuşaklara aktarılmasında önemli bir misyon üstlenebilir. Çünkü yerel kültür*

öğeleri bu oyunların içerisine bulunmaktadır. Mesela mangala oyunu Anadolu'da birçok yörede oynanmaktadır. Ancak her bölgede birtakım farklılıklar karşımıza çıkar. Gerek oynama şekli gerekse oyunda kullanılan malzemeler bakımından farklılık söz konusu olabilmektedir.”

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada, geleneksel çocuk oyunları dersini alan sınıf öğretmeni adaylarının geleneksel çocuk oyunlarına ilişkin görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda elde edilen veriler incelendiğinde sınıf öğretmeni adaylarının görüşleri dört tema çerçevesinde açıklanmıştır. Bu temalar geleneksel çocuk oyunlarının taşıdığı değerler, geleneksel çocuk oyunlarının kazandırdığı beceriler, geleneksel çocuk oyunlarının eğitsel işlevleri, geleneksel çocuk oyunlarının somut olmayan kültürel mirasa katkısı şeklindedir. Bu temalara ilişkin sonuç ve tartışma aşağıda sunulmuştur.

Sınıf öğretmeni adayları geleneksel çocuk oyunlarının içerisinde birçok değer olduğunu ve bu oyunlarla çocukların değerleri doğrudan öğrendiklerini ifade etmişleridir. Sınıf öğretmeni adaylarına göre geleneksel çocuk oyunları; yardımseverlik, paylaşma, dürüstlük, dostluk, hoşgörü, vatanseverlik, adil olma, şefkat, ahlaklı olma, rekabet, merhamet, fedakârlık, alçakgönüllülük, dayanışma, sevgi, saygı, güven, sorumluluk, samimiyet, özgürlük, cesaret gibi değerleri yaparak yaşayarak çocuklara kazandırmaktadır. Sünbüllü ve Altınışık (2016) değerlerin gelecek kuşaklara oyunlar aracılığıyla aktarılabilceğini ve toplum, değerler ve oyunlar arasında yakın bir ilişki olduğunu ifade etmişlerdir. Özhan (1997) ise oyunlarda çocuk aile bireylerinin dışında yeni insanlarla tanışma ortamı bulunduğunu ve onlarla bir arada karşılıklı sevgi ve saygı içerisinde yaşama kurallarını öğrendiğini belirtmiştir. Oğuz Haçat ve Topal (2021) sınıf öğretmenlerinin görüşleri bağlamında geleneksel çocuk oyunlarının değer eğitimindeki rolünü belirleme adına yürüttükleri çalışmada, geleneksel çocuk oyunlarının yardımlaşma, sevgi, saygı, dürüstlük ve sorumluluk gibi değerleri kazandırdığını ifade etmişlerdir. Ayrıca Erol (2022) dostluğun yardımlaşma, samimiyet, paylaşma, vefalı olma, dürüstlük gibi birçok değeri barındırdığını ve kapsadığını belirtmiştir. Bu açıdan geleneksel çocuk oyunları ile dostluk arkadaşlık ortamlarının desteklenmesi değer öğretimine de destek olacağı söylenebilir. Bu sonuçlar değerlendirildiğinde bizim çalışmamızın sonuçlarını desteklediği söylenebilir.

Araştırmanın bir diğer bulgusu incelendiğinde sınıf öğretmeni adaylarına göre geleneksel çocuk oyunları, birçok beceriyi sosyal ortam içerisinde

doğrudan kazandırabilmektedir. Öğretmen adayları görüşleri incelendiğinde geleneksel çocuk oyunları arkadaşlık, iletişim, empati kurma, bir gruba katılma, dinleme, konuşma, iş birliği, soru sorma, sosyal problem çözme, yenilikçi düşünme, yaratıcı düşünme, sırasını bekleme, eleştirel düşünme, karar verme, takım çalışması, analitik düşünme, girişimcilik, değişim ve sürekliliği algılama, kurallara uyma, gözlem, öz yönetim, kurallara uyma, kültürel değerleri tanıma gibi becerileri çocuklara kazandırabilmektedir. Suherman, Dapan, Guntur ve Muktiani (2019) geleneksel oyunlarla yapılan öğretimin, çocuklarda temel motor becerilerinin gelişimine destek olduğunu ifade etmiştir. Alan yazında yapılan çalışmalar incelendiğinde ise geleneksel çocuk oyunlarının öğrencilerin fiziksel gelişimlerine destek olduğunu, psikomotor becerilerini geliştirdiğini, zihinsel ve dil becerilerini desteklediğini, eleştirel düşünme, yenilikçi düşünme, analitik düşünme ve problem çözme becerilerini desteklediğini, sosyal duygusal becerilerini desteklediğini belirten çalışmalar vardır (Bonanno ve Kommers, 2008; Boyle, 2011; Budak, 2016; Celayir, 2015; Mawere, 2012; Özden Gürbüz, 2016; Tatira, 2014; Vlachopoulos ve Makri, 2017). Erol ve Köksal, (2022) İlkokul öğrencilerinin arkadaşlığa ilişkin metaforik algılarını incelediği çalışmasında arkadaşlıkların empati, iletişim, iş birliği gibi becerileri içerdiğini ifade etmiştir. Erol (2022) yapmış olduğu çalışmada ilkökul öğrencilerinin arkadaşlığı beceri ve değer olarak algıladıklarını belirlemiştir. Bu sonuç bağlamında geleneksel çocuk oyunları ile arkadaşlık ortamları sağlamak diğer sosyal becerilerinde edinimini kolaylaştıracağı söylenebilir. Bu çalışmaların sonuçları incelendiğinde yapılan çalışmanın sonuçlarını destekler nitelikte olduğu görülmüştür.

Araştırmanın bir diğer bulgusu incelendiğinde sınıf öğretmeni adayları geleneksel çocuk oyunların eğitsel yönden de öğrencilere fırsat sağladığını belirtmişlerdir. Bu eğitsel işlevleri dil becerilerini destekleme, matematiksel becerileri destekleme, okuma ve yazma becerilerini destekleme, sosyal duygusal öğrenmeyi destekleme, bilişsel öğrenmelere katkı sağlama, sayma becerilerini destekleme, çocukların güçlü ve zayıf yönlerini belirleme, akademik başarıyı artırma, derse karşı motivasyon ve ilgi oluşturma, derse katılımı artırma, gelişimi ve öğrenmeyi destekleme ve çocukları hayata hazırlama olarak sıralamışlardır. Geleneksel oyunlar eğitsel olarak öğrencileri rekabet, yaratıcılık, eleştirel düşünme, konsantrasyon, sosyal iş birliği ve kendine güven, sebat etme gibi birçok yönden desteklemektedir (Bonanno ve Kommers, 2008). Arıcı (2019)'nın yapmış olduğu çalışmada ise oyunların temel alınarak yapılan öğretimlerde, öğrencilerin derse karşı olumlu duygular geliştirdiği, öğrenilen bilgilerin kalıcılığının arttığı görülmüş ve oyunların eğitimin içinde kullanılmasının etkili bir alterna-

tif yöntem olacağı sonucuna ulaşılmıştır. Hacısalihoğlu Karadeniz (2017)'in yaptığı çalışmada ise geleneksel çocuk oyunlarının matematik öğretiminde öğrencilerin ders başarısının ve derse karşı ilgilerinin arttığı bir şey öğretmede etkili olduğu belirlenmiştir. Ayrıca geleneksel çocuk oyunları eğitsel olarak öğrencilerin dil gelişimlerine, sosyal ve duygusal gelişimlerine, sayı hissi ve kavramını öğrenmelerine, dikkat becerilerinin gelişimine, düşünme becerilerinin gelişimine, öğrencilerin derse karşı motivasyonlarının artmasına, olumlu davranış geliştirmede ve coğrafya bilgisinin gelişmesine destek olmaktadır (Kayar, 2008; Kıldan 2001; Toksoy, 2010).

Araştırmanın bir diğer bulgusu incelendiğinde sınıf öğretmeni adayları geleneksel çocuk oyunlarının somut olmayan kültürel mirasa da katkı sağladığını ifade etmişlerdir. Öğretmen adaylarına göre geleneksel çocuk oyunlarının somut olmayan kültürel mirasa katkıları; oyunların oynama şekli, yerel kültüre ait taşıdığı izler, oyunların anlatım biçimleri, taşıdığı temsiller, barındırdığı değerler ve oyunda kullanılan malzemelerdir. Çolak (2015) geleneksel çocuk oyunlarının toplanarak kayıt altına alınmasını ve bu şekilde kültürün yaşatılması gerektiğini ifade etmiştir. Özhan (1997) ise geleneksel oyunların kültür hazinesi olduğunu toplumların sözlü ve yazılı edebiyatlarını, yaşam biçimlerini, müziğini, gelenek ve göreneklerini, çevreleri ile olan etkileşimlerini, inançlarını, giyim ve kuşam biçimlerini en iyi şekilde yadsıttığını belirtmiştir. Ayrıca alan yazında geleneksel çocuk oyunları, çocuklara bilgi sağlamak için değerli bir kaynak ve kültürü bir kuşaktan kuşağa aktarmanın bir yolu olarak da değerlendirilmiştir (Hedges ve diğ., 2011; Yang ve Li, 2020). Alan yazında yapılan diğer çalışmalara göre geleneksel çocuk oyunlarının derslerde kullanılmasının kültürün sonraki kuşaklara aktarımına kolaylaştırmakta, öğrettiği değer yapıları sebebiyle çocukların gelişimini desteklemekte ve kültürün taşıyıcısı olmaktadır (Bayrak, 1998; Celayir, 2015). Bu sonuçlar incelendiğinde geleneksel çocuk oyunlarının somut olmayan mirasa katkı sağladığı ve çalışmamızın bulgularını desteklediği söylenebilir.

Araştırmanın bulguları dikkate alındığında şu önerilere yer verilebilir. Geleneksel çocuk oyunları değer, beceri, eğitsel işlev ve somut olmayan kültürel mirasa katkısı bakımından eğitim ortamlarında kullanılabilir. Geleneksel çocuk oyunları milli eğitim kazanımları doğrultusunda birtakım eklemeler yapılarak eğitim ortamlarına taşınabilir. Ayrıca geleneksel çocuk oyunları sadece oyun ve fiziki etkinlikler dersinin içeriğini oluşturmamalı matematikte sayma becerilerini, Türkçede dil becerilerini, sosyal bilgilerde değer eğitimini, hayat bilgisinde yaşam becerilerini destekleme adına kullanılabilir.

Kaynakça

- Aliyeva, E. M. (2008). Geleneksel çocuk oyunlarının eğitimsel değeri ve unutulmaya yüz tutmuş ahıska oyunları. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 357-367. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/pub/uefad/issue/16688/173421>
- Arıcı, B. (2019). *Eğitsel oyunlarla Almanya'da Türkçe öğretimi*. İksat.
- Aypay, A. (2016). Investigating the role of traditional children's games in teaching ten universal values in Turkey. *Eurasian Journal of Educational Research*, 62, 301-318. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ejer/issue/24400/258681>
- Bayrak, M. (1998). *Geleneksel mahalli çocuk oyunları (Tokat ili örneği)*. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bonanno, P., & Kommers, P. A. (2008). Exploring the influence of gender and gaming competence on attitudes towards using instructional games. *British Journal of Educational Technology*, 39(1), 97-109. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8535.2007.00732>
- Boyle, S. (2011). Teaching toolkit: An introduction to games based learning. UCD Teaching and Learning Resources. <https://www.ucd.ie/t4cms/UCDTLT0044.pdf.pdf>
- Budak, M. (2016). *Geleneksel çocuk oyunlarının oryantasyon ve ritim yeteneği üzerine etkisi*. Yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya
- Celayir, İ. (2015). *İlkokul programı oyun ve fiziki etkinlikler dersinin işlevselliğinin ve geleneksel çocuk oyunlarının uygulanabilirliğine göre incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elâzığ.
- Çolak, M. (2015). *Adana geleneksel çocuk oyunları*. Yüksek lisans tezi, Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.
- Er, H., ve Karadeniz, O. (2021). Sosyal bilgiler öğretiminde eğitsel oyun kullanımı (Karadeniz, O., ve Harun ER, H. Ed.). *Eğitsel oyunlarla sosyal bilgiler öğretimi* içinde (s. 3). Ankara: Pegem.
- Erol, M. (2022). *İlkokul 3. sınıf öğrencilerinin arkadaşlığa yükledikleri anlamlar doğrultusunda geliştirilen eğitim programının arkadaşlık, akrân ilişkileri ve psikolojik iyi oluşa etkisi*. (Doktora tezi), Gazi Üniversitesi. Ankara.
- Erol, M., & Köksal, H. (2022). Metaphoric perceptions of primary school 4th grade students on the concept of friendship. *Journal of Social Sciences And Education*, 5(1), 14-26. <https://doi.org/10.53047/josse.1034763>
- Fırat, H. (2013). Çocuk oyunları-eğitim ilişkisi: bezirgân başı örneği. *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(13), 885-896. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.5809>
- Ghipit, Charles, M. A., Abdullah, M. R., Musa, R. M., Kosni, N. A., & Maliki, A. B.

- H. M. (2017). The effect of traditional games intervention programme in the enhancement school-age children's motor skills: A preliminary study. *Health, Movement & Exercise*, 6(2), 157-169. <https://doi.org/10.15282/mohe.v6i2.142>
- Glenn, N. M., Knight, C. J., Holt, N. L. & Spence, J. C. (2012). Meanings of play among children. *Childhood*, 20(2), 185-199. <https://doi.org/10.1177/0907568212454751>
- Hacısalıhoğlu Karadeniz, M. (2017). Geleneksel çocuk oyunlarının matematiğe uyarlanması ve uygulanması sürecindeki kazanım ve problemlere genel bir bakış. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(6), 2245-2262. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefdergi/issue/31577/357336>
- Handayani, P. (2017). Upaya peningkatkan keterampilan sosial siswa melalui permainan tradisional congklak pada mata pelajaran IPS. *Premiere Educandum Jurnal Pendidikan Dasar dan Pembelajaran*, 7(1), 39-46. <http://e-journal.unipma.ac.id/index.php/PE/article/view/1245/1130>
- Hedges, H., Cullen, J., & Jordan, B. (2011). Early years curriculum: Funds of knowledge as a conceptual framework for children's interests. *Journal of Curriculum Studies*, 43(2), 185-205. <https://doi.org/10.1080/00220272.2010.511275>
- Huizenga, J., Ten Dam, G. T., Voogt, J., & Admiraal, W. (2017). Teacher perceptions of the value of game-based learning in secondary education. *Computers & Education*, 110(2017), 105-115. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2017.03.008>
- Huizinga, J. ve Ludens, H. (1995). *Oyunun toplumsal işlevi üzerine bir deneme* (Çev. M. Ali Kılıçbay). Ayrıntı.
- Isenberg, J. P., & Quisenberry, N. (2002). A position paper of the association for childhood education international play: essential for all children. *Childhood Education*, 79(1), 33-39, <https://doi.org/10.1080/00094056.2002.10522763>
- Kayar, P. (2008). *Van'ın geleneksel çocuk oyunları ve bu oyunların eğitsel yönden incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Kıldan, A. O. (2001). *Oyunun çocukların gelişim özelliklerine etkisi*. Yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Kovačević, T., & Opić, S. (2014). Contribution of traditional games to the quality of students' relations and frequency of students' socialization in primary education, *Croatian Journal of Education*, 16(1), 95-112. <https://hrcak.srce.hr/file/174035#:~:text=The%20first%20testing%20determined%20the,the%20frequency%20of%20their%20socialization.&text=The%20research%20results%20have%20shown,implementing%20traditional%20games%20in%20school>.

- Krentz, A. A. (1998). Philosophy of education, play and education in plato's republic. <http://www.bu.edu/wcp/Papers/Educ/EducKren.htm>
- Kumar, R., & Lightner, R. (2007). Games as an interactive classroom technique: perceptions of corporate trainers, college instructors and students. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 19(1),53-63. <http://www.isetl.org/ijtlhe/>
- Kurniati, E. (2006). *Program bimbingan untuk mengembangkan keterampilan sosial anak melalui permainan tradisional*. Unpublished Thesis, Universitas Pendidikan Indonesia. Bandung.
- Lavega, P., Alonso, J. I., Etxebeste, J., Lagardera, F., & March, J. (2014) Relationship between traditional games and the intensity of emotions experienced by participants, *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 85, 4, 457-467. <https://doi.org/10.1080/02701367.2014.961048>
- Lestari, P. I., & Prima, E. (2017). The implementation of traditional games to improve the social emotional early childhood. *Journal of Educational Science and Technology*, 3(3), 178-184. <https://doi.org/10.26858/est.v3i3.4212>
- Lusiana, E. (2012). Membangun pemahaman karakter kejujuran melalui permainan tradisional pada anak usia dini di kota pati. *Journal of Early Childhood Education Papers UNNES*, 1(1), 1-6. <https://doi.org/10.15294/belia.v1i1.1601>
- Madondo, F., & Tsikira, J. (2021). Traditional children's games: their relevance on skills development among rural zimbabwean children age 3–8 years. *Journal of Research in Childhood Education*, 36(3), 406-420. <https://doi.org/10.1080/02568543.2021.1982084>
- Marshall, C. & Rossman, G. B. (2014). *Designing qualitative research*. Sage.
- Marshall, M. (2009). *Çocuk ve zihin terapisi* (1. Baskı). Ekinoks.
- Mawere, M. (2012). *The struggle of African indigenous knowledge systems in an age of globalisation: A case of children's games in southern & eastern Zimbabwe*. Langaa Article Publishing Common Initiative Group.
- Merriam, S. B. (2009). *Qualitative research: A guide to design and implementation*. Jossey-Bass.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded Sourcebook*. (2nd ed). Sage.
- Nyota, S., & Mapara, J. (2008). Shona traditional children's games and play: Songs as indigenous ways of knowing. *Journal of Pan African Studies*, 2(4), 189–202. <https://doi.org/10.9790/0837-1535964>
- Oğuz Haçat, S., & Topal, M. (2021). Geleneksel çocuk oyunlarının değerler eğitimindeki rolünün sınıf öğretmenlerinin görüşleri açısından değerlendirilmesi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 12(2), 558-575. <https://doi.org/10.51460/baed.946222>

- Özdemir, N. (2006). *Türk çocuk oyunları I-II*. Akçağ.
- Özden Gürbüz, D. (2016). Geleneksel çocuk oyunları ve eğitimsel işlevleri: Emirdağ örneği. *Turkish Studies*, 11(14), 529-564. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9931>
- Özhan, M. (1997). *Türkiye’de çocuk oyunları kültürü*. Feryal.
- Patton, M. Q. 2015. *Qualitative Research and Evaluation Methods*. Sage.
- Perdani, P. (2014). Peningkatan keterampilan sosial anak melalui permainan tradisional. *Jurnal Pendidikan Usia Dini*, 8(1), 129-136. <http://pps.unj.ac.id/journal/jpud/article/view/64>
- Petrovska, S., Sivevska, D., & Cackov, O. (2013). Role of the game in the development of preschool child. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 92, 880-884. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.08.770>
- Putri, A. (2013). Efektivitas permainan tradisional jawa dalam meningkatkan penyesuaian sosial pada anak usia 4-5 tahun di kecamatan suruh. *Early Childhood Education Papers UNNES*, 2(1), 8-16. <https://journal.unnes.ac.id/sju/index.php/bel ia/article/view/2241>
- Ramayenda, N. (2020). *Social emotional development of early childhood through traditional games in PAUD terpadu hauriyah halum city of padang*. Advances in Social Science, Education and Humanities Research, Proceedings of the International Conference of Early Childhood Education (ICECE 2019), 449, 13–16. <https://www.atlantis-press.com/article/125941868.pdf>
- Savaş, E., ve Gülüm, K. (2014). Geleneksel oyunlarla öğretim yöntemi uygulamasının başarı ve kalıcılık üzerine etkisi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(1), 183-202. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/trakyasobed/issue/30214/326155>
- Sevinç, M. (2004). *Erken çocukluk gelişimi ve eğitiminde oyun*. Morpa
- Soute, I., Markopoulos, P., & Magielse, R. (2010). Head up games: combining the best of both worlds by merging traditional and digital play. *Pers Ubiquit Comput*, 14, 435-444. <https://doi.org/10.1007/s00779-009-0265-0>
- Sönmez, V. ve Alacapınar, F. G. (2016). Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri. Anı.
- Stake, R. E. (2010). *Qualitative research: Studying how things work*. Guilford.
- Suherman, W., Dapan, D., Guntur, G., & Muktiani, N. R. (2019). Development of a traditional children game based instructional model to optimize kindergarten’s fundamental motor skill. *Jurnal Cakrawala Pendidikan*, 38(2), 356–365. <https://doi.org/10.21831/cp.v38i2.25289>
- Sünbüllü, Y.Z., & Altınışık, M. E. (2016). Geleneksel çocuk oyunlarının değerler eğitimi açısından önemi. *ETÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(2), 73-

85. <https://dergipark.org.tr/en/pub/etusbed/issue/35461/393987>
- Tatira, L. (2014). Traditional games of Shona children. *Journal of Pan African Studies*, 7(4), 156–174. [https://www. questia.com/read/1G1-391720902/traditional-games-of-shona-children](https://www.questia.com/read/1G1-391720902/traditional-games-of-shona-children)
- Toksoy, A. C. (2010). Yarışma niteliği taşıyan geleneksel çocuk oyunları. *Acta Turcica Çevrimiçi Tematik Türkoloji Dergisi*, 2(1), 205-220. <https://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423865380.pdf>
- Traijkovik, V., Malinovski, T., Vasileva-Stojanovska, T., & Vasileva, M. (2018). Traditional games in elementary school: Relationships of student's personality traits, motivation and experience with learning outcomes. *PLoS One*, 13(8), e0202172. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.020217>
- Turan, B. N., Gözler, A., Turan, M., İncetürkmen, M., ve Meydani, A. (2020). Geleneksel çocuk oyunlarına yönelik öğretmen görüşleri. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 5(3), 231-241. <https://doi.org/10.31680/gaunjss.757332>
- Vlachopoulos, D., & Makri, A. (2017). The effect of games and simulations on higher education: A systematic literature review. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 14(22), 1–33. <https://doi.org/10.1186/s41239-017-0062-1>
- Yang, W., & Li, H. (2020). The role of culture in early childhood curriculum development: A case study of curriculum innovations in Hong Kong kindergartens. *Contemporary Issues in Early Childhood*, 1(20), 1-20. <https://doi.org/10.1177/1463949119900359>

Extended Abstract

Traditional Children's Games According to Primary School Teacher Pre-services

---

Mustafa EROL, Corresponding Author, Research Assistant Ph.D.
Yıldız Teknik University, İstanbul / Türkiye.
merol@yildiz.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-1675-7070>

Mehmet Umut AKBAKLA, Research Assistant.
Yıldız Teknik University, İstanbul / Türkiye.
akbakla@yildiz.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-1854-0860>

Nuray KARABIÇAK.
Yıldız Teknik University, İstanbul / Türkiye.
nuraay2000@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-2410-5590>

Article Type: Research Article
Received Date: 24.08.2022
Accepted Date: 29.11.2022
Published Date: 25.12.2022

Introduction

Play is a crucial component in building the knowledge and abilities that are necessary for a person's social life. Healthy realization of language development as well as steps in cognitive, affective, physical, and social development are all supported by play contexts (Sevinç, 2004). According to Marshall (2009), games are the most effective method for preparing children for adulthood. Additionally, it is true that a child's play is crucial to his or her learning (Krentz, 1998). According to Aypay (2016), traditional games have a significant role in conveying culture to children in addition to helping youngsters develop some necessary abilities. Traditional children's games can be played in public places

like the garden or the street, as well as at school or at home. These games teach children to be role models, to organize together, to discuss any issue among themselves, and to democratically choose a leader (Petrovska et al., 2013). From this perspective, traditional games are not simply for entertainment (Madondo & Tsikira, 2021). Because traditional children's games teach children many affective, cognitive and psychomotor skills while also providing entertainment.

Every community has produced traditional games to impart some of its rituals, traditions, and cultures to the younger generation as well as to teach kids useful skills. Traditional children's games, which used to be played often and were a significant part of earlier generations' childhoods, are now rarely played. Even if modern parents are accustomed to playing classic games, their kids are not. Traditional games, however, have made a lasting impression on many people's lives and are significant in numerous ways. Back when we were kids we would playing games outside until evening and resist going home is an indication of this condition. Additionally, traditional games can be played by anybody, regardless of their age or gender, and there is no need to spend any money on the materials that are typically used for them (Kovaevi & Opi, 2014).

Method

Model of the Research

In the research, phenomenology, one of the qualitative research designs, was used to determine the views of the pre-service classroom teachers who took the traditional children's games course on traditional children's games. Phenomenology is used in social sciences to examine and explain experiences, concepts, events and situations (Sönmez & Alacapınar, 2016).

Participants and Study Objectives

Participants in this study are aspiring primary school teachers who attend Istanbul University and take classes on Classic Games for Kids. By using the criterion sample technique, these participants were selected. Criterion sampling is a sort of sampling that is done according to the standards set forth in the literature for the study that will be conducted (Marshall & Rossman, 2014). Critical situations can be a source for criterion sampling since they are information-rich, claims Patton (2015). The study's focus group is 10th grade teacher candidates who enrolled in the standard children's games course.

Data Collection Tool

The researchers' semi-structured interview method was employed in the study as a means of gathering data. A semi-structured interview is a type of interview in which the researcher asks preset questions but also has the option to ask additional, probing questions while gathering data (Merriam, 2009; Patton, 2015). Eleven interview questions were written during the preparation of the interview form after a review of the pertinent literature. To obtain expert advice, the interview questions were forwarded to two classroom teachers, four Turkish academicians and doctorate degree holders in classroom education.

Analysis of Data

The data collected during the research process via the semi-structured interview form was examined using the content analysis method. Content analysis is defined as the process of scanning qualitative texts for recurring terms and themes in order to establish the meaning of qualitative data by taking the dense qualitative information (Patton, 2015). According to the content analysis, all of the data was read, watched, and then read again. In the second stage, the data were coded, and the themes were discovered by connecting the codes.

Results

According to the findings of the study, traditional children's games contribute to values, skills, educational functions, and intangible cultural heritage in a variety of ways, according to primary school teacher candidates. Traditional children's games teach values such as helpfulness, sharing, honesty, friendship, tolerance, patriotism, fairness, compassion, morality, competition, compassion, self-sacrifice, humility, solidarity, love, respect, trust, responsibility, sincerity, and freedom. The abilities acquired include; friendship, communication, empathy, group participation, listening, speaking, cooperation, questioning, social problem solving, innovative thinking, creative thinking, protecting one's rights, taking turns, acting fairly, fulfilling responsibility, critical thinking, and decision making. Traditional children's games, according to teacher candidates, support language skills, mathematical skills, reading and writing skills, social emotional learning, contribute to cognitive learning, support counting skills, identify children's strengths and weaknesses, increase academic success, motivation for the lesson and creating interest, increase class participation, self-regulation, me-

tacognition, and other educational goals. Traditional children's games contribute to intangible cultural heritage through the way they are played, traces of local culture, expression styles of the games, representations they carry, values they contain, and materials used in the game.

Discussion, Conclusion and Suggestions

Primary school teacher applicants claimed that traditional children's games teach kids morals directly and that they contain many values. According to Sünbüllü and Altınışik (2016), there is a direct connection between society, values, and games and that values can be passed down to future generations through gaming. Özhan (1997), on the other hand, claimed that the youngster discovered a setting in the games where they could meet new individuals aside from family members and learn the guidelines for coexisting with them in mutual love and respect. Traditional children's games teach qualities like collaboration, love, respect, honesty, and responsibility, according to Ouz-Haçat and Topal's study from 2021, which examined the impact of traditional children's games in value teaching in the context of classroom instructors' perspectives.

The primary school teacher candidates believe that traditional children's activities can help children's develop a variety of social skills when another research finding is looked at. According to Suherman, Dapan, Guntur, and Mukhtiani (2019), using traditional games in the classroom helps kids develop their fundamental motor abilities. When the studies in the literature are examined, it is found that traditional children's games support students' social emotional skills as well as their cognitive and language development, as well as their physical and psychomotor skills (Bonanno and Kommers, 2008; Boyle, 2011; Budak, 2016; Celayir, 2015; Mawere, 2012; Özden Gürbüz, 2016; Tatira, 2014; Vlachopoulos ve Makri, 2017).

Another study finding indicate that traditional children's games provide educational opportunities for children. Traditional games instill in children a sense of competition, creativity, critical thinking, focus, social collaboration, self-confidence, and tenacity (Bonanno & Kommers, 2008). Arıcı (2019) discovered that students developed positive attitudes toward the lesson and that the retention of the taught knowledge increased. The use of games in education was then determined to be an effective alternative strategy. Traditional children's games, according to the findings of the study by Hacısalihoğlu-Karadeniz (2017), were useful for teaching mathematics lessons in a way that increased students' success and interest. Traditional children's games also help students' language development, social and emotional

development, number sense and concept learning, attention and thinking skills development, student motivation for the lesson, positive behavior development, and geography knowledge development (Kayar, 2008; Kıldan, 2001; Toksoy, 2010).

The primary school teacher candidates acknowledged that traditional children's games also contributed to the intangible cultural heritage when the study's second finding was discussed. Traditional children's games should be gathered and documented, according to Çolak (2015), in order to preserve the culture. Traditional games, on the other hand, are cultural treasures, according to Özhan (1997), and they best reflect the oral and written literature, lifestyles, music, traditions and customs of societies, moreover reflect the interactions of societies with their environment, their beliefs, and clothing styles. Furthermore, traditional children's games have been evaluated in the literature as a valuable resource for providing information to children and for transferring culture from one generation to the next (Hedges et al., 2011; Yang and Li, 2020).

Based on the study's findings, the following recommendations can be made. Traditional children's games provide value, skill, educational function, and contribution to intangible cultural heritage when used in educational settings. Traditional children's games can be transferred to educational settings by making some modifications in accordance with national education gains. Furthermore, traditional children's games should be used in a way that support mathematical abilities, language skills in Turkish, value education in social studies, knowledge in life sciences, and physical activities.

Etik Beyan / Ethical Statement: Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur. / It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited.

Finansman / Funding: Yazarlar, bu araştırmayı desteklemek için herhangi bir dış fon almadıklarını kabul ederler. / The authors acknowledge that they received no external funding in support of this research.

Yazar (lar) / Author (s): Mustafa EROL, Mehmet Umut AKBAKLA, Nuray KARABIÇAK

Yazar Katkıları / Author Contributions: Mustafa EROL (%34), Mehmet Umut AKBAKLA (%33), Nuray KARABIÇAK (%33)

Çıkar Çatışması / Competing Interests: Yazarlar, çıkar çatışması olmadığını beyan ederler. / The authors declare that they have no competing interests.